

Nieuwsflits – btw-ondernemerschap binnen pensioenfondsen

Besluit van de staatssecretaris van Financiën over de btw-positie van toezichthouders en leden van diverse commissies 28 mei 2021

1. Inleiding

Op 6 mei jl. heeft de staatssecretaris van Financiën een besluit gepubliceerd over de btw-heffing bij werkzaamheden van toezichthouders en leden van diverse commissies¹. Aanleiding van dit besluit was het arrest van het Europese Hof van Justitie van 13 juni 2019. Daarin werd – kort gezegd – beslist dat een commissaris van een toezichtsorgaan door het ontbreken van zelfstandigheid geen btw-ondernemer is².

In het besluit heeft de staatssecretaris nader toegelicht in welke gevallen toezichthouders en leden van diverse commissies als btw-ondernemer worden aangemerkt en derhalve belastingplichtig zijn³. De staatssecretaris besteedt in het besluit specifiek aandacht aan de btw-positie van toezichthouders en bestuurders van pensioenfondsen.

In deze nieuwsflits gaan wij hier nader op in.

2. Toelichting besluit

In het besluit van de staatssecretaris is bepaald dat natuurlijke personen die op persoonlijke titel⁴ worden benoemd als lid van een bestuur van een pensioenfonds (zowel uitvoerende als niet-uitvoerende bestuurders) of van een intern toezichthoudend orgaan van een fonds, zoals een raad van toezicht, niet als btw-ondernemer worden aangemerkt, omdat geen sprake is van zelfstandigheid in het uitoefenen van een economische activiteit. Verder geldt dat deze natuurlijke personen op basis van de statuten en de daarop gebaseerde reglementen toezichts-werkzaamheden op naam van en onder verantwoordelijkheid van het toezichthoudende orgaan als geheel verrichten. Zij lopen geen economisch risico. Dat de natuurlijke persoon is gevraagd vanwege bepaalde specifieke kennis vanuit zijn of haar onderneming of dienstbetrekking, doet daar niets aan af.

Het besluit werkt terug tot 13 juni 2019. De staatssecretaris keurt daarbij goed, dat in het geval in de periode van 13 juni 2019 tot 7 mei 2021 voor de in het besluit bedoelde werkzaamheden btw in rekening is gebracht en deze btw bij de afnemer in aftrek is gebracht hierop niet teruggekomen hoeft te worden.

¹ Zie Stct., 2021, nr.22627

² HvJ 13 juni 2019, zaak C-420/18 (IO), ECLI:EU:C:2019:490

³ Op grond van artikel 7 van de Wet op de omzetbelasting geldt dat een ondernemer voor de omzetbelasting een ieder is die een bedrijf zelfstandig uitoefent.

⁴ Met 'op persoonlijke titel' wordt bedoeld dat de natuurlijk persoon **in persoon** is benoemd en de activiteiten los van zijn (eventuele) onderneming of van een (eventuele) dienstbetrekking verricht.

In het besluit beperkt de staatssecretaris zich verder tot enkele andere situaties, zoals een toezichthoudend orgaan met en zonder wettelijke grondslag in publiek- of privaatrecht, bezwaar-of adviescommissies, adviescolleges met wettelijke taak, toetsingscommissies, geschillen- en vergelijkbare commissies. Voor andere situaties geldt dat deze op basis van de specifieke feiten en omstandigheden beoordeeld moeten worden aan de hand van regelgeving en jurisprudentie.

2. Externe deskundigen

In het besluit komt niet expliciet aan de orde of ook voor externe deskundigen in besturen en commissies van pensioenfondsen (bijv. sleutelfunctiehouders, risicomangers en beleggings-experts) geldt, dat zij niet als btw-ondernemer worden aangemerkt. Ons inziens geldt voor externe deskundigen hetzelfde criterium: wanneer zij op persoonlijke titel zijn benoemd en individueel geen externe taken of verantwoordelijkheden hebben, maar naar buiten optreden als één geheel, dan zijn zij onvoldoende zelfstandig om als btw-ondernemer te kunnen worden aangemerkt. Externe deskundigen voldoen doorgaans aan dit criterium en kwalificeren daarom in beginsel niet als btw-ondernemer. Dit zal echter wel van geval tot geval moeten worden beoordeeld.

Signaleringsfunctie sleutelfunctiehouders

Sleutelfunctiehouders van pensioenfondsen hebben een signaleringsfunctie richting het bestuur van het fonds. Dit is aan de orde als zij een substantieel risico of een inbreuk op de voor een fonds gestelde wettelijke vereisten constateren. En een meldplicht aan DNB, als het bestuur geen passende en corrigerende maatregelen treft. In dat kader kan mogelijk worden gesteld, dat zij wél op individuele titel naar buiten treden. Er is hierbij echter geen sprake van zelfstandigheid in het uitoefenen van een economische activiteit. De sleutelfunctiehouder loopt zelf geen economisch risico en de sleutelfunctiehouder handelt in een gedeelde verantwoordelijkheid met het bestuur. Een melding aan DNB zal ook slechts in een zeer incidentele situatie voorkomen.

Om die reden zijn sleutelfunctiehouders van pensioenfondsen naar onze mening in beginsel geen btw-ondernemers. Ook dit zal van geval tot geval moeten worden beoordeeld.

3. Gevolgen voor bestuurders, toezichthouders en fondsen

Bestuurders, toezichthouders en externe deskundigen: toets uw situatie

Bestuurders en toezichthouders van pensioenfondsen hoeven zich voor hun bestuurs- en toezicht werkzaamheden voor het fonds in beginsel niet (meer) als btw-ondernemer te registreren. Wij adviseren de betreffende personen hun individuele situatie te toetsen aan de nieuwe criteria van het besluit en daarover in overleg te treden met hun accountant of (fiscaal) adviseur. Dit advies geldt ook voor externe deskundigen die nu geregistreerd staan als btw-ondernemer. Hierbij is het niet relevant of de betaling van een vergoeding persoonlijk of aan een eventuele eigen onderneming wordt uitgekeerd.

Mogelijk worden voornoemde personen op basis van andere werkzaamheden voor het fonds of voor andere partijen alsnog als btw-ondernemer aangemerkt. Het is dus goed om dit na te (laten) gaan. In dat geval dient namelijk eventuele aftrek te worden gesplitst. Immers voor btw-plichtige werkzaamheden, mag je de btw worden afgetrokken, voor niet-btw plichtige werkzaamheden niet.

Ook bij meerdere commissariaten geen btw-ondernemer

Het uitgangspunt dat geen btw berekend hoeft te worden, geldt ook indien een persoon meerdere commissariaten heeft en/of vanuit zijn of haar BV voor de werkzaamheden factureert. Dit is een belangrijk verschil met eerdere regelingen, waarbij een persoon bij vijf commissariaten standaard als btw-ondernemer werd aangemerkt.

Blijken bestuurders en toezichthouders van pensioenfondsen na deze toetsing inderdaad geen btw-ondernemer (meer), dan kunnen zij zich uit laten schrijven als btw-ondernemer bij de Belastingdienst. Zij hoeven dan ook geen btw-aangiften (meer) in te dienen of een administratie bij te houden voor de btw.

Pensioenfondsen: meld dat geen btw in rekening kan worden gebracht

Voor pensioenfondsen geldt, dat zij over de vergoeding die zij betalen aan bestuurders en toezichthouders geen btw verschuldigd zijn. Dit geldt naar onze mening in beginsel ook voor externe deskundigen in besturen en commissies van pensioenfondsen (bijv. sleutelfunctiehouders, risicomangers en beleggingsexperts). Hierbij is het niet relevant of deze vergoeding wordt betaald aan de betreffende persoon of aan een eventuele eigen onderneming van deze persoon (BV of anderszins).

Ons advies is daarom aan pensioenfondsen om dit aan hun (externe) bestuurders, commissieleden en/of toezichthouders, die btw bij het fonds in rekening brengen, te melden, zodat dit zo nodig kan worden aangepast. Deze personen moeten hun individuele situatie wel zelf toetsen aan de nieuwe criteria van het besluit en daarover eventueel in overleg treden met hun accountant of (fiscaal) adviseur. Schakelt het pensioenfonds de betreffende personen ook in voor andere werkzaamheden, dan zijn zij mogelijk wél btw verschuldigd over de vergoeding voor deze werkzaamheden.

Voor nadere informatie:

Marlou Heijs: marlou.heijs@sprekelsenverschuren.nl

Mireille van der Wal: mireille.van.der.wal@sprekelsenverschuren.nl